

به نام خداوند جان آفرین

تغییرات باروری و به تبع آن تغییرات جمعیت، یک موضوع مهم و ملی است که در بعضی استان‌ها چشمگیرتر بوده و بنا به ماهیت اقتصادی و اجتماعی و یا سطح توسعه یافتگی آنها، تغییرات متفاوتی را تجربه کرده‌اند. تغییر در میزان باروری در کنار مرگ و میر، به عنوان پدیده‌های ذاتی جمعیت، می‌تواند سبب تغییر در توزیع یا ترکیب جمعیت در طول زمان شود. در واقع جوانی جمعیت کشورهای در حال توسعه در اثر کاهش سطح مرگ و میر و ثابت ماندن نسبی یا کندی کاهش سطح باروری پیش آمده است که تغییر در این دو این عامل سبب تغییر در رشد طبیعی جمعیت می‌شود. این شاخص نشان می‌دهد که هر زن واقع در سن باروری خود، چند فرزند به دنیا می‌آورد.

تا قبل از سال ۱۳۹۵ این شاخص با استفاده از روش‌های غیر مستقیم و اغلب داده‌های سرشماری محاسبه می‌شد اما از سال ۱۳۹۵ به بعد با بهبود آمارهای ثبتی ولادت امکان محاسبه با روش مستقیم فراهم شد و در حال حاضر این شاخص با روش مستقیم و برای سال‌های ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۹ توسط مرکز آمار ایران محاسبه شده است. داده‌های ولادت از دو منبع ثبتی داده یعنی سازمان ثبت احوال کشور و وزارت بهداشت استفاده شده که مقایسه شاخص محاسبه شده میزان باروری کل کشور بر اساس سرشماری ۱۳۹۵ (با روش غیر مستقیم فرزندان خود) و شاخص بدست آمده از تلفیق منابع ثبتی (با روش مستقیم) نتایج یکسانی را نشان داد که به شرح زیر می‌باشد.

❖ نتایج محاسبات کاهش میزان باروری کل کشور از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ از ۲/۱۲ به ۱/۶۵ را نشان می‌دهد.

میزان باروری (برای جمعیت ایرانی) بر اساس داده‌های ثبت احوال و پیش بینی‌های جمعیتی مرکز آمار

ایران برای استان تهران در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به ترتیب برابر ۱/۶۴، ۱/۵۱، ۱/۳۳ و

و ۱/۲۳ فرزند است. این اطلاعات برای کل کشور به ترتیب ۲/۰۹، ۱/۹۵، ۱/۷۴ و ۱/۶۵ فرزند بوده است.

❖ میزان باروری کل استان تهران (برای جمعیت ایرانی و غیر ایرانی) با استفاده از داده‌های ثبت احوال (ثبت موالید تا وقوع یک سال) و وزارت بهداشت (ثبت موالید اتباع خارجی) و پیش بینی های جمعیتی مرکز آمار ایران در سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به ترتیب برابر ۱/۷۰، ۱/۶۰، ۱/۴۴ و ۱/۲۷ فرزند است. این اطلاعات برای کل کشور به ترتیب ۲/۰۷، ۱/۹۷، ۱/۷۷ و ۱/۷۱ فرزند بوده است.

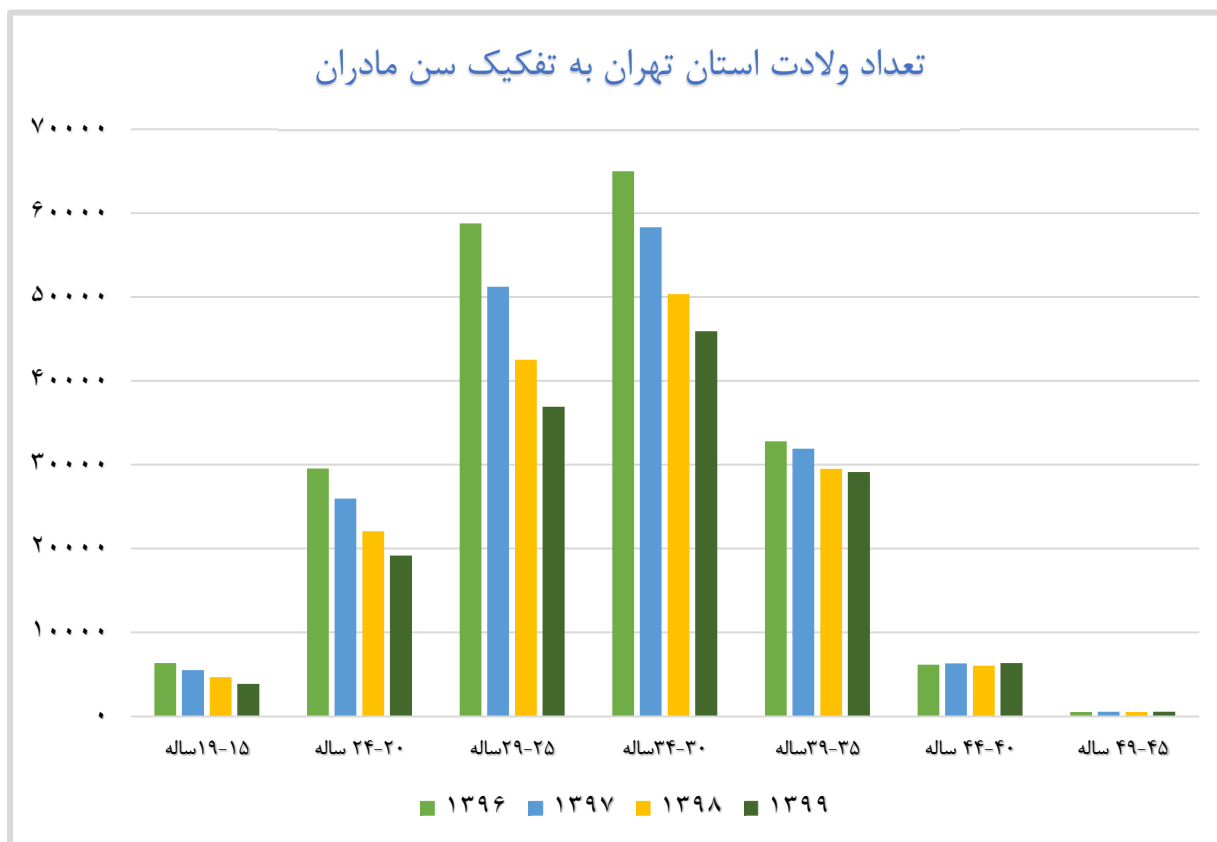
❖ در سال های اخیر اوج سن فرزند آوری استان تهران در سنین ۳۰-۳۴ ساله و بعد از آن ۲۵-۲۹ ساله متمرکز شده است و الگوی سنی باروری نشان دهنده کاهش میزان باروری در گروه های سنی ۲۴-۲۰، ۲۹-۲۵ و ۳۴-۳۰ ساله است.

❖ تمام استان‌ها کاهش میزان باروری کل را در سال‌های اخیر تجربه کرده اند. در مجموع ۶ استان باروری بسیار پایین (کمتر از ۱/۳)، ۹ استان باروری پایین (کمتر از ۱/۵) را در سال ۱۳۹۹ تجربه کرده‌اند و ۱۵ استان هم باروری کمتر از سطح جانشینی یعنی ۱/۵ تا ۲/۰۹ فرزند داشته اند.

❖ کمترین میزان باروری کل در سال ۱۳۹۹ مربوط به استان‌های البرز (۱/۰۱)، گیلان (۱/۰۳)، مازندران (۱/۱۰)، سمنان (۱/۱۱) و تهران (۱/۲۳) و مرکزی (۱/۲۳) بوده است که میزان باروری کل بسیار پایین را تجربه کرده‌اند. بیشترین میزان باروری کل هم مربوط به استان‌های سیستان و بلوچستان (۳/۶۲)، خراسان جنوبی (۲/۳۴) و خوزستان (۲/۱۶) می‌باشد و تنها این سه استان میزان باروری کل بیش از سطح جانشینی را تجربه کرده‌اند.

جدول ۱- تعداد ولادت دختر و پسر ثبت شده بر حسب گروه سنی مادران

سال	جمع	کمتر از ۱۵ سال	۱۵- ۱۹ ساله	۲۰-۲۴ ساله	۲۵- ۲۹ ساله	۳۰- ۳۴ ساله	۳۵- ۳۹ ساله	۴۰- ۴۴ ساله	۴۵- ۴۹ ساله	۵۰ ساله و بیشتر	نامشخص
۱۳۹۶	۱۹۹۶۸۸	۵۶	۶۳۳۸	۲۹۵۴۷	۵۸۷۹۶	۶۵۰۱۴	۳۲۷۹۶	۶۱۶۵	۵۰۵	۸۵	۳۸۶
۱۳۹۷	۱۸۰۲۸۳	۵۶	۵۵۰۸	۲۵۹۸۰	۵۱۲۱۱	۵۸۳۱۲	۳۱۹۰۸	۶۳۲۴	۵۴۰	۱۰۷	۳۳۷
۱۳۹۸	۱۵۶۵۵۸	۶۳	۴۶۸۲	۲۲۰۵۷	۴۲۵۳۲	۵۰۳۳۱	۲۹۵۰۰	۶۰۴۶	۴۹۸	۸۵	۷۶۴
۱۳۹۹	۱۴۲۹۵۹	۴۹	۳۸۶۲	۱۹۱۷۸	۳۶۹۳۴	۴۵۹۰۷	۲۹۱۲۲	۶۳۵۹	۵۳۳	۱۰۳	۹۱۲

جدول ۲- میزان باروری کل بر اساس سرشماری و با داده ثبت احوال موالید تا یکسال

میزان باروری کل با داده ثبت احوال موالید تا یکسال					استان
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۱.۶۵	۱.۷۴	۱.۹۵	۲.۰۹	۲.۱۲	کل کشور
۱.۶۱	۱.۷۱	۱.۹۲	۲.۰۷	۲.۱۰	آذربایجان شرقی
۱.۸۹	۱.۹۴	۲.۱۲	۲.۲۵	۲.۳۱	آذربایجان غربی
۱.۶۸	۱.۸۳	۲.۰۵	۲.۱۵	۲.۲۰	اردبیل
۱.۳۲	۱.۴۱	۱.۶۴	۱.۷۷	۱.۸۱	اصفهان
۱.۰۱	۱.۱۸	۱.۴۰	۱.۵۹	۱.۵۸	البرز
۱.۴۵	۱.۵۴	۱.۷۴	۱.۸۱	۱.۷۹	ایلام
۱.۵۶	۱.۶۸	۱.۹۷	۲.۱۴	۲.۲۲	بوشهر
۱.۲۳	۱.۳۳	۱.۵۱	۱.۶۴	۱.۶۴	تهران
۱.۸۷	۱.۹۷	۲.۲۳	۲.۳۸	۲.۴۷	چهار محال و بختیاری
۲.۳۴	۲.۴۱	۲.۵۸	۲.۷۶	۲.۸۳	خراسان جنوبی
۲.۰۰	۲.۱۲	۲.۴۰	۲.۵۹	۲.۶۴	خراسان رضوی
۲.۰۱	۲.۱۰	۲.۲۴	۲.۴۵	۲.۵۰	خراسان شمالی
۲.۱۶	۲.۲۹	۲.۵۶	۲.۶۲	۲.۵۵	خوزستان
۱.۶۹	۱.۷۹	۱.۹۹	۲.۱۴	۲.۱۵	زنجان
۱.۱۱	۱.۲۱	۱.۴۱	۱.۵۵	۱.۵۹	سمنان
۳.۶۲	۳.۳۰	۳.۴۶	۳.۶۵	۳.۶۵	سیستان و بلوچستان
۱.۵۲	۱.۵۳	۱.۷۴	۱.۸۹	۱.۹۳	فارس
۱.۳۹	۱.۴۷	۱.۶۷	۱.۸۳	۱.۸۶	قزوین
۱.۶۶	۱.۸۲	۲.۱۱	۲.۲۶	۲.۳۷	قم
۱.۵۹	۱.۶۶	۱.۸۷	۲.۰۱	۲.۰۱	کردستان
۱.۷۱	۱.۸۱	۲.۰۲	۲.۱۴	۲.۲۶	کرمان
۱.۵۱	۱.۵۵	۱.۷۱	۱.۸۶	۱.۸۹	کرمانشاه
۱.۷۰	۱.۸۱	۲.۱۱	۲.۲۲	۲.۳۸	کهکلوپه و بویر احمد
۱.۹۹	۲.۰۳	۲.۲۷	۲.۴۶	۲.۴۵	گلستان
۱.۰۳	۱.۱۰	۱.۲۶	۱.۳۵	۱.۳۸	گیلان
۱.۸۰	۱.۸۷	۲.۰۸	۲.۱۸	۲.۲۶	لرستان
۱.۱۰	۱.۲۱	۱.۳۹	۱.۵۰	۱.۵۳	مازندران
۱.۲۳	۱.۲۸	۱.۵۱	۱.۶۸	۱.۷۴	مرکزی
۱.۹۴	۲.۰۹	۲.۲۶	۲.۴۴	۲.۵۶	هرمزگان
۱.۶۴	۱.۷۱	۱.۹۱	۲.۰۵	۲.۱۵	همدان
۱.۹۰	۲.۰۱	۲.۳۲	۲.۵۵	۲.۶۳	یزد

ماخذ: مرکز آمار ایران.

جدول ۳- میزان باروری کل تجمیعی با دادهای ثبت احوال و وزارت بهداشت

میزان باروری کل تجمیعی (ثبت احوال و وزارت بهداشت)					استان
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۱.۷۱	۱.۷۷	۱.۹۷	۲.۰۷	۲.۱۱	کل کشور
۱.۶۵	۱.۷۱	۱.۹۲	۲.۰۷	۲.۱۰	آذربایجان شرقی
۱.۹۱	۱.۹۳	۲.۱۲	۲.۲۴	۲.۳۱	آذربایجان غربی
۱.۷۳	۱.۸۲	۲.۰۵	۲.۱۵	۲.۲۰	اردبیل
۱.۴۹	۱.۵۲	۱.۷۴	۱.۸۶	۱.۸۸	اصفهان
۱.۱۹	۱.۳۲	۱.۵۲	۱.۶۷	۱.۶۳	البرز
۱.۵۰	۱.۵۳	۱.۷۳	۱.۸۱	۱.۷۹	ایلام
۱.۷۱	۱.۷۶	۲.۰۳	۲.۱۸	۲.۲۵	بوشهر
۱.۲۷	۱.۴۴	۱.۶۰	۱.۷۰	۱.۶۸	تهران
۱.۹۱	۱.۹۷	۲.۲۳	۲.۳۸	۲.۴۶	چهار محال و بختیاری
۲.۳۶	۲.۴۱	۲.۵۹	۲.۷۵	۲.۸۳	خراسان جنوبی
۲.۰۶	۲.۱۵	۲.۴۲	۲.۶۰	۲.۶۲	خراسان رضوی
۲.۰۷	۲.۱۰	۲.۲۴	۲.۴۵	۲.۵۰	خراسان شمالی
۲.۲۱	۲.۲۹	۲.۵۶	۲.۶۱	۲.۵۴	خوزستان
۱.۷۳	۱.۷۹	۱.۹۹	۲.۱۴	۲.۱۵	زنجان
۱.۲۲	۱.۲۹	۱.۴۸	۱.۶۱	۱.۶۳	سمنان
۳.۷۰	۳.۴۰	۳.۵۳	۳.۶۶	۳.۶۵	سیستان و بلوچستان
۱.۶۶	۱.۶۱	۱.۸۰	۱.۹۳	۱.۹۵	فارس
۱.۵۰	۱.۵۴	۱.۷۲	۱.۸۷	۱.۸۸	قزوین
۱.۷۹	۱.۹۵	۲.۲۱	۲.۳۲	۲.۳۹	قم
۱.۶۲	۱.۶۶	۱.۸۷	۲.۰۱	۲.۰۱	کردستان
۱.۸۳	۱.۸۸	۲.۰۶	۲.۱۶	۲.۲۷	کرمان
۱.۵۵	۱.۵۵	۱.۷۱	۱.۸۶	۱.۸۹	کرمانشاه
۱.۷۴	۱.۸۱	۲.۱۲	۲.۲۲	۲.۳۸	کهکلیه و بویر احمد
۲.۰۶	۲.۰۶	۲.۳۰	۲.۴۶	۲.۴۶	گلستان
۱.۰۶	۱.۱۰	۱.۲۶	۱.۳۵	۱.۳۸	گیلان
۱.۸۵	۱.۸۷	۲.۰۸	۲.۱۸	۲.۲۶	لرستان
۱.۱۳	۱.۲۲	۱.۳۹	۱.۵۱	۱.۵۳	مازندران
۱.۳۳	۱.۳۴	۱.۵۶	۱.۷۲	۱.۷۶	مرکزی
۲.۰۵	۲.۱۶	۲.۳۱	۲.۴۶	۲.۵۸	هرمزگان
۱.۶۹	۱.۷۱	۱.۹۱	۲.۰۵	۲.۱۵	همدان
۲.۱۵	۲.۲۰	۲.۴۷	۲.۶۷	۲.۶۹	یزد

ماخذ: مرکز آمار ایران.

جدول ۴- میزان باروری کل بر اساس سرشماری

بر اساس سرشماری	استان
۱۳۹۵	
۲.۱۱	کل کشور
۲.۰۴	آذربایجان شرقی
۲.۳۱	آذربایجان غربی
۲.۱۰	اردبیل
۱.۸۴	اصفهان
۱.۶۶	البرز
۲.۱۱	ایلام
۲.۵۱	بوشهر
۱.۶۴	تهران
۲.۳۹	چهارمحال و بختیاری
۳.۰۵	خراسان جنوبی
۲.۵۸	خراسان رضوی
۳.۰۴	خراسان شمالی
۲.۳۴	خوزستان
۲.۲۳	زنجان
۲.۰۰	سمنان
۳.۸۸	سیستان و بلوچستان
۱.۹۳	فارس
۲.۰۳	قزوین
۲.۴۳	قم
۲.۱۱	کردستان
۲.۳۳	کرمان
۱.۸۲	کرمانشاه
۲.۴۳	کهکلوپه و بویر احمد
۲.۵۲	گلستان
۱.۳۴	گیلان
۲.۱۸	لرستان
۱.۵۷	مازندران
۱.۹۱	مرکزی
۲.۸۴	هرمزگان
۲.۱۱	همدان
۲.۶۷	یزد

ماخذ: مرکز آمار ایران.

میزان باروری کل: ۱۳۹۹

راهنما

